

Vedlegg til følgeskriv for høring med frist 8.mai 2022

BID-komiteen har siden oppstart av sitt arbeid i februar 2020, hatt som en av sine grunnleggende kjøreregler for arbeidet at det skal jobbes målrettet med del for del av mandatet, og gjøres utsjekker for hvert område i prosessen. Dette har medført totalt tre høringsrunder før utsendelse av sakspapirer til landsmøte 2022 med endelig forslag.

Første høringsrunde hadde hovedfokus på baptistisk identitet og vårt menighetssyn/ kirkeforståelse. Dokumentet som ble sendt ut på høring var et grunnlagsdokument som beskrev kirkesamfunnets opprinnelse og utvikling i tillegg til det trosgrunnlag som kjennetegner baptistene.

I andre høringsrunde hadde dette dokumentet blitt beriket med å inkludere et eget avsnitt om baptistenes bibelforståelse, det var oppdatert på bakgrunn av innspill fra menighetene og det hadde blitt arbeidet videre med å tydeliggjøre hva grunnlagsdokumentet skal være for baptistene i Norge. I tillegg ble det sendt ut et dokument kalt «Forpliktende medlemskap i praksis» som hadde til hensikt å komme med forslag til hvordan forholdet mellom Det Norske Baptistsamfunn og menighetene kan tydeliggjøres. Dokumentet var utarbeidet med tanke på å deretter kunne komme med et «helhetlig forslag til vedtekter for Det Norske Baptistsamfunn» i tråd med mandatet som landsmøtet ga komiteen i 2019.

I forrige høringsrunde, gjennomført fra desember 2021 til januar 2022, viste menighetene et særskilt godt (og gledelig!) engasjement. 50 av Det Norske Baptistsamfunns menigheter sendte inn høringssvar til komiteen, i tillegg til 7 andre tilbakemeldinger.

Dette har gitt komiteen et godt grunnlag for å arbeide videre med saksgrunnlaget til landsmøtet 2022. Høringssvarene har hatt mye å si, både for innretningen av selve arbeidet, men også for innretningen av høringsrunde 3:

- I høringsrunde 3 ber vi om tilbakemeldinger kun på forslag til oppdaterte vedtekter.
- Grunnlagsdokumentet vil legges frem for landsmøtet 2022. Mengden, bredden og kvaliteten i tilbakemeldinger som er mottatt, gjør imidlertid at komiteen ikke ser behov for å sende ut dette dokumentet på nytt i høringsrunde 3.
- Dokumentet «Forpliktende medlemskap i praksis» vil ikke videreføres som et frittstående dokument. Forslagene er enten innarbeidet i «Forslag til oppdaterte vedtekter», vil overleveres til administrasjonen/ HS for videre arbeid, eller blir lagt til side.

Dette vedlegget har to hovedformål:

1. Være et hjelpedokument for menighetene for å bedre kunne forstå innretningen på «Forslag til vedtekter» som sendes på høring.
2. Gi en overordnet oppsummering av områder som foreløpig er identifisert for å overleveres til administrasjonen/ HS, samt en kortfattet tilbakemelding på arbeidet med grunnlagsdokumentet.

1. Hjelpedokument til «Forslag til vedtekter»

- Vedtaks-flertall

Et flertall av endringene som komiteen foreslår, baserer seg på at vedtakene skal fattes med samme flertall som ved vedtektsendringer. Ordningen for det som per i dag konstituerer våre rammer (vedtektene), har lang praksis i Det Norske Baptistsamfunn og er velprøvd. Komiteen har derfor ansett det som viktig å sikre at de prinsipielle og samlende dokumenter, ordninger og vedtak som her foreslås innarbeidet i vedtektene, har et tilsvarende solid flertall i landsmøteavstemningen bak seg. Knytningen til flertall ved vedtektsendringer vil videre sikre at dersom regler for vedtektsendringer skulle endres i fremtiden, vil andre type vedtak følge samme prinsipper.

- §2 Formål og grunnlagsdokumentet

Grunnlagsdokumentets rolle i baptistsamfunnet foreslås tydeliggjort i formålsparagrafen. Det er samtidig viktig for komiteen å fremheve at det er prinsippene som fremgår av grunnlagsdokumentet med vedlegg og ikke ord for ord-formuleringer, som er det sentrale. Vedtektenes forståelse av baptistisk tro og ordening er forankret i grunnlagsdokumentet. Danske og svenske baptister har også en kobling mellom sine vedtekter og et ordningsdokument.

- §5b Medlemskap og forpliktelse

Prinsipper fra grunnlagsdokumentet samt det å sikre pastorgodkjenning, foreslås løftet opp som en uttalt del av våre forpliktelser til hverandre. Tilføyelsen gjøres rett etter dagens formulering «uten å være juridisk eller formelt bundet av det enkelte vedtak» og har som formål å tydeliggjøre dokumentet og ordningens status. Det foreslås også å tilføye en setning om rapportering slik at Det Norske Baptistsamfunn kan oppfylle sin plikt etter Lov om tros- og livssynssamfunn.

Formuleringen «slutte seg til» de prinsipper som fremgår av grunnlagsdokumentet er valgt etter flere overveininger. Å slutte seg til er synonymt med ord som å sammenføye, å binde sammen og å forene. Det beskriver noen viktige kjennetegn ved felleskapet av menigheter som en ny menighet inviteres til og velger å gå inn i.

Noen av årsakene til at pastorgodkjenningsordningen fremheves spesifikt er at

- Pastorer ofte har tjeneste i flere av våre baptistmenigheter
- En pastor er en del av et nasjonalt pastorfellesskap, og kan oppfattes både som den enkelte menighets, men også Det Norske Baptistsamfunns ansikt utad
- Ordningen er utprøvd over tid, er vel ansett og har en lang tradisjon i Det Norske Baptistsamfunn
- Ordningen er med på å sikre at våre pastorer er skikket til tjeneste og at de har kunnskap om baptistisk tro og ordening

- §5c Medlemskap og utelukkelse

Komiteen anser ulike sider ved en utelukkelsesparagraf som krevende, men har landet på innretningen beskrevet under.

Det er ønskelig at det skal være siste utvei å utelukke noen fra et kristent fellesskap. Komiteen anser det videre som viktig at prosesser frem til et slikt punkt har fokus på å opptre profesjonelt og med det sjelesørgeriske perspektivet i mente. Forslag til oppdaterte vedtekter fremhever derfor at det skal være vesentlige brudd som ligger til grunn for en utelukkelse og at det anses som en siste utvei.

I forslaget legges det opp til at hovedstyret i en slik prosess får ekstra fullmakter til å sørge for at gode prosedyrer foreligger, samt å ta stilling til om man eventuelt skal løfte en slik sak opp til en landsmøtebehandling. Dette innebærer at fakta klarlegges og at man skal ha som mål å løse slike saker på lavest mulig nivå. Det å legge prosedyrer til hovedstyret er vanlig praksis på andre områder, og vil kunne gi en fleksibilitet til å gjøre revisjoner hyppigere enn eksempelvis ved en landsmøtebehandling av disse.

Komiteen vil overlevere noen overordnede innspill til prosedyre. Disse vil ikke inngå i selve vedtektsforslaget. Prosedyren må blant annet ivareta følgende punkter:

1. Konflikter og brudd skal søkes løst på laveste nivå.
2. Hovedstyret skal søke å klarlegge mest mulig av sakens fakta.
3. Ved forhold som kan føre til utelukkelse skal Hovedstyret innlede dialog og ha ansvar for eventuell videre prosess for å søke en løsning.
4. Det kan søkes bistand fra andre ressurser, blant annet for å sikre en uavhengig vurdering av forholdet.
5. Dersom hverken menigheten eller kirkesamfunnet foretar nødvendige justeringer, kan Hovedstyret fremme et forslag om utelukkelse for landsmøtet. Hovedstyret må gjøre en skjønnsmessig vurdering av hvorvidt et mulig forslag om utelukkelse har støtte blant menighetene. Hovedstyret kan også foreslå andre tiltak som et alternativt sluttunkt for prosessen.

- §6f Landsmøtet og sakslisten

Det foreslås at det presiseres i vedtektene hvor stor andel av menighetene som skal fremme en sak for at den skal settes på sakslisten, selv om det ikke er flertall for dette i hovedstyret. Det Norske Baptistsamfunn har en praksis for å kunne sette slike saker på sakslisten, men har ikke tydeliggjort ordningen i vedtektene. Terskelverdiene som her er satt har tatt utgangspunkt i andre virksomheter og blitt tilpasset baptistsamfunnet.

- §6g Landsmøtet og prinsipielle vedtak

Det fremmes et forslag om å inkludere en ny type landsmøtevedtak av særlig prinsipiell betydning. Det stilles økte krav til dokumentasjon og vurderinger før slike saker fremmes for landsmøtet. De foreslåtte prinsipielle vedtakene skal konsekvensutredes. Utredningen skal inkludere beskrivelser av eventuelle konsekvenser vedtaket vil få for Det Norske Baptistsamfunn og/ eller medlemsmenighetene dersom det ikke overholdes.

Komiteen har ikke tatt noen stilling til hva slags type vedtak vedtakstypen skal anvendes for, men fokusert på å sikre at rammebetingelsene er tydelige og at prosessen og dokumentasjon i forkant av et slikt vedtak er grundig og klar for alle.

Noen tenkte eksempler er listet opp under. Komiteen har ingen forslag om å fremme dette og har ikke vurdert sannsynligheten av de tenkte eksemplene.

- Dersom en bredde av menigheter i DNB av samvittighetsgrunner ser at norske myndigheters krav til trossamfunn i Norge må brytes, og konsekvensen for DNB som følge av dette er at trossamfunnet og dermed menighetene mister tilbakebetaling av kirkeskatt/ statlig støtte.
 - Dersom DNB ikke lenger ønsker å være en av eierne til HLT og satse på egen utdanning av sine medarbeidere, og konsekvensen blir at pastorer i DNBs menigheter må ta utdanning andre steder enn en baptistisk høyskole.
 - Dersom DNB etter dialog ønsker å slå seg sammen med et annet kirkesamfunn.
- §7 Hovedstyret

Det fremmes et forslag om en tydeliggjøring av at hovedstyrets medlemmer skal være medlem i en menighet tilhørende Det Norske Baptistsamfunn. Dette da Det Norske Baptistsamfunn består av medlemsmenigheter og ikke enkeltindivider. Det er derfor naturlig at øverste organ representerer medlemsmenighetene.

- §12 Ansettelsesrådet

I tråd med at pastorgodkjenningsordningen er foreslått tatt inn i vedtektene, er det ønskelig å tydeliggjøre ansettelsesrådets rolle og de overordnede kriteriene som dette skal arbeide etter. Beskrivelsene som er foreslått er i tråd med gjeldende praksis for ordningen, tilpasset til et vedtektsformat og med noen tydeliggjøringer.

2. Oppsummering av områder som overleveres/ utelates

Under følger en kort oppsummering vedrørende områder som overleveres til administrasjonen/ hovedstyret for videre vurderinger, samt en kortfattet tilbakemelding på arbeidet med grunnlagsdokumentet.

2.1 Fra dokumentet «Forpliktende medlemskap i praksis»

- Kategori 2 og 3

På bakgrunn av tilbakemeldingene på det som ble benevnt som kategori to «støtte opp om og bidra til fellesaktiviteter i Det Norske Baptistsamfunn» og kategori tre «deltagelse på fellesarrangementer i Det Norske Baptistsamfunn», har komiteen valgt å ikke jobbe videre med disse temaene innenfor rammene av eget mandat. Komiteen kommer imidlertid til å sammenstille tilbakemeldinger fra menighetene med tanke på å overlevere disse til administrasjonen/ hovedstyret slik at de kan vurdere eventuelle videre tiltak knyttet til området.

- Daglige ledere og styreledere

Selv om både daglige ledere og styreledere har en særskilt rolle i våre baptistmenigheter og overfor den norske stat, har komiteen etter å ha gjennomgått menighetenes tilbakemeldinger og også diskutert muligheten for en form for godkjenningsordning med andre fagressurser på området, landet på at det ikke er naturlig å løfte disse rollene inn i våre vedtekter på samme måte som det gjøres for pastorgodkjenningsordningen.

Dette bl.a. på grunnlag av at

- disse rollene har en hyppigere utskiftning (pastortjenesten er for mange livslang, mens styreleder og daglig leder kan utskiftes ofte).
- en slik godkjenningsordning vil være krevende og svært ressurskrevende å administrere.
- selve tjenesten har en mindre nasjonal karakter enn pastorgodkjenningen (pastortjenesten er for mange noe man gjennomfører i flere av våre baptistmenigheter, mens styreleder og daglig leder som hovedregel kun gjennomfører tjenesten i en baptistmenighet). Videre foreligger det andre krav til disse tjenestene.

Komiteen mener imidlertid at det er svært viktig å både støtte disse rollene godt og å hjelpe menighetene i å sikre en skikkethet i tjeneste, samt profesjonell tilnærming til rollene. Dette kan gjøres eksempelvis gjennom å tilby rutiner og retningslinjer, støttemateriell, webinarer og oppfølging. Komiteen overleverer til administrasjonen/ hovedstyret å vurdere hvilke tiltak som bør iverksettes for å styrke rollene.

2.2 I forbindelse med «Grunnlagsdokumentet»

Dette er en kort oppsummering av hvordan grunnlagsdokumentet er arbeidet med etter 2. høringsrunde.

Dette var svært god respons på høringen, det har gitt et godt grunnlag for å arbeide videre med dokumentet. Alle høringssvar er gjennomgått.

Mange av tilbakemeldingene var korte kommentarer på enkeltpunkter, mens noen var til dels omfattende teologiske og/eller historiske betraktninger. Vi er takknemlige for alle tilbakemeldinger, og har endret flere punkter i grunnlagsdokumentet etter innspill som viste til utelatelser eller lite presise formuleringer. Kun i liten grad har vi tatt opp direkte formuleringer fra høringssvarene, men det er endret på ordlyd i flere avsnitt, og også flyttet avsnitt for å få bedre sammenheng i dokumentet.

Vi har valgt å beholde formatet på dokumentet. Dette betyr at det er fremdeles et kortfattet dokument, uten brede teologisk utlegninger. Fokus er på sentral, baptistisk teologi, og det er ikke gått grundig inn på praktiske innretninger. Slik kommenteres ikke f.eks. nattverdspraksis eller dåpspraksis i detalj, annet enn å fastslå at det er stor bredde i hvordan en gudstjeneste i en baptistmenighet ser ut lokalt.

Vi vil på et senere tidspunkt lansere et detaljdokument som viser til enkeltinnspillene i høringen og hvordan vi har vurdert dem.

Grunnlagsdokumentet er fremdeles under arbeid, og vil bli publisert i sin endelige form i god tid før landsmøtebehandling.